

Refererend aan het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK) met daaruit voortvloeiend het Ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz 2004), valt mij op dat wordt voorbij gegaan aan belangrijke afwegingen die hebben geleid tot de huidige opzet van het Bbz 2004:

1. Ondernemers in de binnenvaart, die vanaf 1 januari 2020 een beroep op het Bbz doen, dienen deze bijstandsaanvraag voortaan in bij hun woongemeente in plaats van bij een centrumgemeente.

De achterliggende reden voor de instelling van centrumgemeenten is dat ondernemers in de binnenvaart veelal geen huis aan de wal hebben en bij gemeentes door heel Nederland staan ingeschreven met een zogenaamd briefadres. Zij hebben met deze gemeenten vaak geen economische en sociale binding.

De speciaal voor de binnenvaart aangewezen centrumgemeenten kennen de sector goed en hebben door de jaren heen specialistische kennis opgedaan t.a.v. de problematiek en financieringsmogelijkheden, die met deze voorgestelde maatregel verdwijnt. Het is mij volstrekt onduidelijk welk voordeel hiermee wordt bereikt.

2. Oudere zelfstandigen vanaf 55 jaar met een niet levensvatbaar bedrijf of zelfstandig beroep kunnen met ingang van 1 januari 2020 niet langer instromen in de speciale regeling, waarmee zij het niet levensvatbare bedrijf of zelfstandig beroep kunnen voortzetten met financiële ondersteuning vanuit het Bbz tot aan de pensioengerechtigde leeftijd.

De achterliggende reden voor de speciale regelingen voor oudere zelfstandigen, is o.a. dat deze doelgroep zeer moeilijk bemiddelbaar is op de arbeidsmarkt. De huidige regeling kan alleen onder bepaalde voorwaarden worden toegepast: er moet sprake zijn van een volwaardig bedrijf: het urencriterium geldt ook voor oudere zelfstandigen. Ook moet nog een redelijk inkomen uit het bedrijf worden genoten. Vanuit het Bbz kan dit inkomen worden aangevuld tot aan de bijstandsnorm, hetgeen goedkoper is dan verstrekking van een volwaardige IOAZ- of PW-uitkering. In het voorstel om de ouderenregeling te schrappen wordt volledig voorbij gegaan aan enkele sociale en economische effecten van deze regeling: oudere zelfstandigen behouden hun maatschappelijke relevantie, voorzien deels in hun eigen inkomen en de regeling leidt tot behoud van het voorzieningenniveau in krimpgebieden. Gezien het zeer beperkte gebruik van de regeling gaan de argumenten 'marktverstoring' en 'concurrentievervalsing' naar mijn mening volledig mank. Afschaffing van deze regeling kost mijns inziens vele malen meer dan het oplevert.

3. Vereenvoudiging van het Bbz, waardoor per 1 januari 2020 een aantal rechten en plichten rond de terugbetaling van de (voorlopige) leenbijstand en de rente op bedrijfskrediet veranderen.

Het Bbz is op onderdelen niet in overeenstemming met uitgangspunten van de Participatiewet, waarvan het Bbz onderdeel vormt. En dit is precies de bedoeling! Het inkomen van ondernemers fluctueert en is allerminst zeker. Pas na afloop van het jaar kan het inkomen in dat jaar worden vastgesteld. Hierop zijn de huidige regelingen afgestemd.